

POLECONA ZA
POTWIERDZENIEM
ODBIORU

PRIORYTET

DECYZJA Nr 30/2014

Działając na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych (tekst jednolity z 2005 r. Dz. U. Nr 187, poz. 1577 ze zm.) oraz art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity z 2013 r. Dz. U. poz. 267),

Opolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej:

po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wymierza przedsiębiorcy **Honara Sp. z o. o., 47-200 Kędzierzyn – Koźle, ul. Stolarska 5, NIP 782-22-40-001**, karę pieniężną w wysokości 500,00 złotych (słownie złotych: pięćset 00/100) w związku z wytworzeniem obrotu 2 partii artykułów spożywczych o wartości 133,85 zł, w tym :

- produkt o nazwie „Czekolada gorzka 71%kakao BIO VIVANI” a’ 100g w ilości 8 szt. w cenie 7,99zł/szt., o wartości 63,92zł, Dystrybutor Bio Planet Sp z o.o., Wilkowa Wieś 7, 05-084 Leszno,
- produkt o nazwie „Czekolada mleczna BIO VIVANI” a’ 100g w ilości 7 szt. w cenie 9,99zł/szt., o wartości 69,93zł, Dystrybutor Bio Planet Sp z o.o., Wilkowa Wieś 7, 05-084 Leszno,

Powyższe produkty nie odpowiadały wymaganiom zawartym w § 27 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 lipca 2007r. w sprawie znakowania środków spożywczych (tekst jednolity z 2007r. Dz. U. Nr 137, poz. 966 ze zm.) z uwagi na brak podania informacji o treści „masa kakaowa minimum ...%”.

Uzasadnienie:

W dniach 22, 25 i 27.11.2013 r. inspektorzy reprezentujący Opolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej (zwanego dalej: Wojewódzkim Inspektorem) przeprowadzili urzędową kontrolę żywności w sklepie Intermarche, 47-200 Kędzierzyn – Koźle, ul. Stolarska 5, należącym do przedsiębiorcy, Honara Sp. z o. o., 47-200 Kędzierzyn – Koźle, ul. Stolarska 5, (zwanym dalej: store). Kontrola została przeprowadzona na podstawie:

- art. 3 ust. 1-3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 882/2004 z dnia 29 kwietnia 2004r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowymi żywnościowym oraz regulami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt (Dz. Urz. UE L z 2004, Nr 165 str. 1 ze zm.), (zwanym dalej: rozporządzeniem Nr 882/2004),
- art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych (tekst jednolity z 2005 r. Dz. U. Nr 187, poz. 1577 ze zm.), (zwanym dalej:

ustawa o jakości handlowej), w związku z art. 3 ust. 1 pkt. 1, 2 i 6 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (tekst jednolity z 2013 r. Dz. U. z 2014r. poz. 148 ze zm.), (zwanej dalej: ustawą o Inspekcji Handlowej).

Przebieg i ustalenia poczynione w toku kontroli zostały opisane w protokole kontroli przyjętym bez zastrzeżeń przez osobę upoważnioną Panią [REDAKTOWANE] do reprezentowania strony.

W dniu 11 grudnia 2013 r. Wojewódzki Inspektor wystosował do dystrybutora zakwestionowanych artykułów rolno – spożywczych wystąpienie pokontrolne, wnosząc o podanie przyczyn stwierdzonych nieprawidłowości oraz powiadomienie o podjętych działaniach zmierzających do ich usunięcia.

W piśmie z dnia 07 stycznia 2014 r. (stanowiącym odpowiedź na wystąpienie pokontrolne) dystrybutor wskazał, że etykiety polskojęzyczne artykułów spożywczych takich jak:

- produkt o nazwie „Czekolada gorzka 71%kakao BIO VIVANI” a’ 100g
- produkt o nazwie „Czekolada mleczna BIO VIVANI” a’ 100g

były weryfikowane i niezgodność wskazana została wcześniej poprawiona. Poinformował, że w obrocie mogą się jednak znajdować jeszcze czekolady oznakowane poprzednimi, niepełnymi informacjami. Obecnie na etykietach polskojęzycznych przedmiotowych czekolad widnieje informacja o treści „masa kakaowa minimum ...%”.

W oparciu o zebrany w toku kontroli materiał dowodowy Wojewódzki Inspektor uznał za zasadne wszczęcie postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia stronie kary pieniężnej za wprowadzenie do obrotu ww. artykułów rolno – spożywczych, który nie odpowiadały jakości handlowej na podstawie art. 40 a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej.

W dniu 10 marca 2014r. Wojewódzki Inspektor zawiadomił stronę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego. Strona została także poinformowana, że przed wydaniem decyzji kończącej postępowanie w sprawie, przysługuje jej na podstawie art. 10 §1 Kodeksu postępowania administracyjnego prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszenia żądań. Mając na uwadze, iż ciągłość postępowania administracyjnego jest istotnym czynnikiem zapewniającym możliwość rozstrzygnięcia sprawy administracyjnej w granicach obowiązujących terminów, a prawo strony do dysponowania postępowaniem administracyjnym jest ograniczone. Wojewódzki Inspektor wyznaczył stronie 10 - dniowy termin do zapoznania się z dowodami zebranymi w sprawie, liczony od dnia doręczenia pisma o wszczęciu postępowania administracyjnego. Strona w odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania w dniu 23 marca 2014r. poinformowała, że jakość osiągniętego obrotu w 2012 r.

Opolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej ustalił i stwierdził co następuje:

Strona jest przedsiębiorcą w rozumieniu art. 43¹ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 ze zm.), podlegającym wpisowi do Krajowego Rejestru Sądowego, która w należącym do niego sklepie wprowadziła do obrotu 2 partie artykułów rolno – spożywczych które nie odpowiadały wymaganiom zawartym w § 27 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 lipca 2007r. w sprawie znakowania środków spożywczych (tekst jednolity z 2007r. Dz. U. Nr 137, poz. 966 ze zm.) z uwagi na brak podania informacji o treści „masa kakaowa minimum ...%”.

Art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej stanowi: „Kto wprowadza do obrotu artykuły rolno – spożywcze, nie odpowiadające jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej lub deklarowanej przez producenta w oznakowaniu tych artykułów, podlega karze pieniężnej w wysokości do pięciokrotnej wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie tych artykułów rolno – spożywczych do obrotu, nie niższej jednak niż 500 zł”.

Ponadto art. 3 pkt 4 ustawy o jakości handlowej odsyła do definicji, obrotu zawartej w art. 3 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady, (WE), nr 178/2002 z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności, (Dz. Urz. UE. L z 2002, Nr 31, s.1 ze zm.) (zwanego dalej: rozporządzeniem nr 178/2002), który stanowi, że „wprowadzenie na rynek” oznacza posiadanie żywności lub pasz w celu sprzedaży, z uwzględnieniem oferowania do sprzedaży lub innej formy dysponowania bezpłatnego lub nie oraz sprzedaż, dystrybucję, i inne formy dysponowania.

W myśl art. 17 ust. 1 rozporządzenia nr 178/2002 - podmioty działające na rynku spożywczym i pasz zapewniają, na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności lub pasz z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów. Mając na uwadze treść art. 3 pkt 8 i art. 17 ust. 1 rozporządzenia 178/2002 oraz art. 3 pkt 4 ustawy o jakości handlowej należy więc uznać, że w świetle prawa żywnościowego pojęcie wprowadzania do obrotu dotyczy każdego jego etapu, nie jest zawężone jedynie do pierwszego wprowadzenia na rynek i oznacza odpłatne bądź wolne od opłat udostępnianie osobom trzecim produktu żywnościowego. Natomiast wprowadzającym do obrotu, o którym mowa w art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej jest każdy podmiot dokonujący sprzedaży, w tym m.in. każdy sprzedawca detaliczny. Podkreślić należy, że sama treść art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej również przemawia za przyjęciem takiego stanowiska. Z przywołanej normy prawnej wynika wyraźnie, że wprowadzającym do obrotu może być nie tylko producent, ale również inny podmiot uczestniczący w obrocie gospodarczym, artykułami, o którym mowa w art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej. Obowiązek zapewnienia zgodności artykułów spożywczych z wymogami prawa żywnościowego spoczywa zatem także na stronie, może więc być ona ukarana za nieprawidłowości w tym zakresie.

Art. 4 ust. 1 ustawy o jakości handlowej formułuje nakaz, z którego wprost wynika, że wprowadzane do obrotu artykuły rolno - spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania, oraz dodatkowe wymagania dotyczące tych artykułów, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta.

Mając na uwadze ustalenia kontroli oraz treść przytoczonych przepisów Wojewódzki Inspektor uznał, iż kontrolowany przedsiębiorca był odpowiedzialny za wprowadzenie do obrotu niewłaściwej jakości środków spożywczych, a naruszenie przepisów żywnościowych, których się dopuścił jest na tyle istotne, że koniecznym jest nałożenie kary pieniężnej.

Zgodnie z art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej ustalając wysokość kary, Wojewódzki Inspektor uwzględnił stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia, zakres naruszenia dotychczasowej działalności strony, na rynku artykułów rolno - spożywczych i wielkość jej obrotów.

W wyniku dokonanej analizy okoliczności sprawy, uwzględniając **stopień szkodliwości czynu**, Wojewódzki Inspektor stwierdził, że czekolady będące przedmiotem kontroli należą do grupy produktów ekologicznych, które są uważane nie tylko za droższe od ich konwencjonalnych odpowiedników, ale są postrzegane wręcz jako towary luksusowe, które powinny być przykładem dla innych grup towarowych.

Ponadto zakwestionowane artykuły spożywcze są dość powszechnie spożywane przez konsumentów w różnym wieku. W związku z powyższym uznano, że ujawnione w odniesieniu do zakwestionowanych środków spożywczych nieprawidłowości w ich oznakowaniu naruszają interes konsumentów w zakresie prawa do rzetelnej i pełnej informacji o produktach oraz prawa do otrzymania produktów zgodnych z obowiązującymi przepisami prawa żywnościowego. Stwierdzone braki w ich oznakowaniu znacznie naruszają prawo konsumentów do informacji pozbawiając ich wiedzy co do właściwości produktów, w tym ich rodzaju, (brak informacji „masa kakaowa minimum ... %„) oraz uniemożliwiając im porównanie badanych środków spożywczych z podobnymi znajdującymi się w obrocie. Ponadto, brak zawartości całkowitej suchej masy kakaowej przy użyciu określenia „BIO”, znacznie ogranicza dokonanie świadomego wyboru środka

spożywczego przez potencjalnego konsumenta z uwagi na wyróżniające go istotne cechy produktu.

Stopień zawinienia w przypadku wprowadzenia do obrotu produktu nie odpowiadającego jakości handlowej deklarowanej na opakowaniu, Wojewódzki Inspektor ocenił jako średni. Faktem jest, że strona była nabywcą gotowych towarów, a nie ich producentem. Niemniej jednak w ocenie Wojewódzkiego Inspektora strona jako profesjonalista zajmująca się obrotem środkami spożywczymi, powinna znać obowiązujące w tym zakresie przepisy i stosować je odpowiednio. Konsument ma prawo oczekiwać, że sprzedawca zachowa najwyższe standardy w zakresie weryfikacji sprzedawanych przez niego produktów.

Należy podkreślić, że zapobiegnięcie nieprawidłowościom dotyczącym zakwestionowanych produktów leżało w mocy strony, gdyż mogło być wykryte już podczas rutynowego sprawdzania oznakowania towaru przy jego odbiorze bez przeprowadzania skomplikowanych, kosztownych analiz laboratoryjnych.

Winę strony należy oceniać w kontekście niedołożenia wystarczających starań, mających na celu zapobieżenie nieprawidłowościom dotyczącym zakwestionowanego produktu. Przyjęte przez ustawodawcę brzmienie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej wprowadza mechanizm polegający na tym, iż każdy w stosunku do kogo zostanie spełniona przesłanka wprowadzania do obrotu artykułów rolno-spożywczych nieodpowiedniej jakości, podlega karze określonej w tym przepisie.

Obowiązek zapewnienia zgodności artykułów rolno-spożywczych z wymaganiami prawa żywnościowego w zakresie jakości handlowej spoczywa na każdym podmiocie działającym na rynku spożywczym, także na etapie handlu detalicznego. Zatem strona, jako przedsiębiorca mający duży udział w rynku obrotu artykułami rolno-spożywczymi, powinna dolożyć wszelkich starań przy doborze producentów, od których nabywa towary, w celu zabezpieczenia interesów konsumentów.

Zakres naruszenia Wojewódzki Inspektor uznał jako średni bowiem wprowadzone do obrotu środki spożywcze nie spełniają wymagań w zakresie jakości handlowej dość istotnych z punktu widzenia właściwości produktów. Tym samym zostały wprowadzone do obrotu z naruszeniem postanowień § 27 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 lipca 2007r. w sprawie znakowania środków spożywczych (tekst jednolity z 2007r. Dz. U. Nr 137, poz. 966 ze zm.).

Przesłanka odwołująca się do **dotychczasowej działalności podmiotu** działającego na rynku artykułów rolno – spożywczych wymaga dostosowania sankcji do konkretnego przedsiębiorcy. Ocena ta wykonywana jest w aspekcie relacji pomiędzy Wojewódzkim Inspektorem, a podmiotem podlegającym ukaraniu. Ponadto odnosi się ona jedynie do aktywności przedsiębiorcy na rynku artykułów rolno – spożywczych i jak poprzednie ma charakter stopniowalny. W aspekcie rozpatrywanej sprawy, Wojewódzki Inspektor uznał, że przebieg dotychczasowej działalności strony nie stanowi okoliczności zaostrzającej wymiar kary, gdyż jest to pierwsze stwierdzone przez Wojewódzkiego Inspektora naruszenie przez stronę wymagań w zakresie jakości handlowej.

Ostatnią przesłanką, którą Wojewódzki Inspektor wziął pod uwagę jest **wielkość obrotów**, która określa pozycję przedsiębiorcy na rynku, pozwala na dostosowanie wymiaru kary do jego możliwości, przyczyniając się do urzeczywistnienia funkcji prewencyjnej kary. Wojewódzki Inspektor ustalił wielkość kary na podstawie dostarczonego przez stronę zeznania o wysokości dochodu (poniesionej straty) przez podatnika podatku dochodowego od osób prawnych za rok podatkowy 2012 (CIT-8). Wziął pod uwagę wielkość przedsiębiorcy, klasyfikując ją jako małego przedsiębiorcę. Zgodnie z art. 105 ustawy z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jednolity z 2013r. Dz. U. poz. 672 ze zm), za małego przedsiębiorcę uważa się przedsiębiorcę, który w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych zatrudniał średniorocznie mniej niż 50 pracowników oraz osiągnął roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych nieprzekraczający równowartości w złotych 10 milionów euro, lub sumy aktywów jego bilanсу sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczył równowartości w złotych 10 milionów euro.

W myśl przytoczonego art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej maksymalna wysokość kary za wprowadzenie do obrotu artykułu rolno – spożywczego nieodpowiadającego wymaganej przepisami bądź deklarowanej jakości handlowej stanowić może pięciokrotną wartość korzyści majątkowej, uzyskanej, lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie tych artykułów rolno – spożywczych do obrotu.

W art. 17 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 zawarty jest wymóg aby ustanowione środki karne były skuteczne, proporcjonalne i odstraszające. W oparciu o powyższe ustalenia faktyczne i prawne, a w szczególności o ustalenia odnoszące się do pięciu kryteriów wskazanych w art. 40a ust. 5 ustawy o jakości oraz ustalenia wynikające z treści art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, Wojewódzki Inspektor uwzględniając poziom szkody grożącej potencjalnym nabywcom uznał, iż kara w kwocie określonej w sentencji decyzji mieści się w ustawowo wyznaczonych granicach i jest adekwatna do stwierdzonych naruszeń, a także spełni swój skutek prewencyjny.

Na podstawie art. 40a ust. 6 i 7 ustawy o jakości handlowej karę pieniężną stanowiącą dochód budżetu państwa, Honara Sp. z o.o., ul. Stolarska 5, 47-200 Kędzierzyn - Koźle, powinien wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektora Handlowego, w Opole, numer 39 1010 1401 0013 4222 3100 0000 NBP Oddział Okręgowy Opole w terminie 30 dni od dnia

Opolski Wojewódzki Inspektor
Inspekcji Handlowej

Zygmunt Jurczak